

ที่ มท ๐๗๑๑.๔/ ๑๐๕๙๔

กรมโยธาธิการและผังเมือง

ถนนพระราม ๙ กทม. ๑๐๓๑๐

๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอส่งคำชี้แจงของผู้มีส่วนได้เสียกับแผนผังการใช้ประโยชน์ในที่ดินฯ เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
เรียน นายกัญจน์ ทัดติยกุล เครือข่ายเพื่อนตะวันออก วาระเปลี่ยนตะวันออก
อ้างถึง หนังสือเครือข่ายตะวันออก วาระเปลี่ยนตะวันออก ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง เครือข่ายเพื่อนตะวันออก ได้มีหนังสือถึงเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และสำเนาเรียนอธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง แจ้งว่า การดำเนินการจัดทำแผนผังการใช้ประโยชน์ในที่ดิน และแผนผังการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค ซึ่งดำเนินงานโดยสำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สกพอ.) ร่วมกับกรมโยธาธิการและผังเมือง และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง มีกระบวนการที่เร่งรัด ไม่ได้มีส่วนร่วมอย่างทั่วถึง และไม่มีเปิดเผยข้อมูลรายละเอียดต่อสาธารณะ มีเพียงการประชุมรับฟังความคิดเห็นต่อร่างแผนผังฯ (ฉบับปรับปรุง) และข้อกำหนดที่นำมาประชุมเมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๒ เท่านั้นที่ได้รับรู้ ซึ่งพบว่ามิหลายบริเวณ/กรณีที่ขัดกับหลักการผังเมืองตามหลักสากล ขัดกับนิยามการผังเมืองตามพระราชบัญญัติการผังเมือง และขัดกับสุขภาพของประชาชน สภาพแวดล้อม และระบบนิเวศตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งได้เสนอประเด็นให้พิจารณา จำนวน ๘ ประเด็น โดยขอรับทราบผลการพิจารณา ภายในวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมโยธาธิการและผังเมือง ขอเรียนชี้แจง ดังนี้

๑. การดำเนินการจัดทำแผนผังพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เป็นไปตามพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยมาตรา ๒๙ ๓๐ และ ๓๑ กำหนดไว้ว่า “เมื่อคณะกรรมการนโยบายเห็นชอบแผนภาพรวมเพื่อการพัฒนาเขตพิเศษภาคตะวันออกแล้ว ให้ สกพอ. ร่วมกับกรมโยธาธิการและผังเมืองจัดทำรายละเอียดของแผนผังการใช้ประโยชน์ในที่ดินฯ ให้เป็นไปตามหลักวิชาการผังเมืองให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่คณะกรรมการนโยบายให้ความเห็นชอบแผนดังกล่าว ซึ่งจะครบกำหนดในวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๒ โดยคำนึงถึงความสัมพันธ์กับชุมชน สุขภาพของประชาชน สภาพแวดล้อม และระบบนิเวศตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืนด้วย พร้อมให้สร้างความรับรู้ที่ถูกต้องแก่ประชาชนในพื้นที่ รวมถึงรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้เสีย ประชาชน และชุมชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาด้วย” ซึ่งกระบวนการจัดทำแผนผังฯ ดังกล่าว กรมฯ ได้ดำเนินการตามที่ พ.ร.บ. เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก กำหนดแล้ว

๒. การกำหนดพื้นที่และประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน ของแผนผังการใช้ประโยชน์ในที่ดิน ได้กำหนดพื้นที่เพื่อการพัฒนาบนพื้นฐานของการจัดสรรทรัพยากรที่ดินระหว่างพื้นที่พัฒนาเมือง พื้นที่พัฒนาอุตสาหกรรม พื้นที่พัฒนาเกษตรกรรม และพื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้มีการพัฒนาที่สมดุลกัน โดยได้มีการวิเคราะห์ห้บทบาทและความเหมาะสมของพื้นที่ พร้อมทั้งนำแผนงาน / โครงการที่สำคัญตามนโยบายของการพัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกมาบูรณาการร่วมกัน สำหรับจังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งได้กำหนดบทบาทหลักเป็นที่อยู่อาศัยชั้นดีและส่งเสริมเกษตรกรรม การใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่จึงเป็นไปเพื่อการอยู่อาศัยและเกษตรกรรม

/ ๓. สำหรับ...

๓. สำหรับประเด็นที่เครือข่ายเพื่อนตะวันออก วาระเปลี่ยนตะวันออก ขอให้พิจารณาจำนวนทั้งสิ้น ๘ ประเด็นนั้น ขอชี้แจงในรายละเอียด ดังนี้

๓.๑ ขอให้กำหนดบริเวณตำบลเขาดิน อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่ถูกกำหนดให้เป็นที่ดินประเภทพัฒนาอุตสาหกรรม ขอให้กำหนดที่ดินริมแม่น้ำบางปะกงและคลองอ้อมเป็นที่ดินประเภทอนุรักษ์นิเวศ และถัดเข้ามาเป็นที่ดินประเภทส่งเสริมเกษตรกรรม นั้น ขอเรียนว่า

๑) ร่าง แผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดินฯ ได้กำหนดให้พื้นที่ส่วนใหญ่บริเวณตำบลเขาดิน อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นพื้นที่ส่งเสริมเกษตรกรรม และพื้นที่โล่งเพื่อการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมโดยบริเวณริมแม่น้ำบางปะกง และคลองอ้อม เป็นที่ดินประเภทที่โล่งเพื่อการรักษาคุณภาพแวดล้อม (สีเขียวมีเส้นทแยงสีฟ้า) เป็นระยะ ๕๐๐ เมตร จากริมฝั่งตามสภาพธรรมชาติของแม่น้ำบางปะกง และคลองอ้อม โดยในข้อกำหนดห้ามโรงงานทุกประเภท ยกเว้นโรงงานที่ไม่ได้เป็นการผลิต

๒) สำหรับพื้นที่รองรับอุตสาหกรรมบริเวณดังกล่าว กำหนดตามนโยบายการพัฒนาพื้นที่เพื่อการรองรับอุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยสำนักคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สกพอ.) โดยได้กำหนดรูปแบบการจัดตั้งเป็นนิคมอุตสาหกรรมภายใต้กฎหมายของนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ซึ่งมีการกำกับดูแล การบริหารจัดการ ที่เป็นมาตรฐานสากล เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ ระเบียบ และจะต้องมีการจัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในขั้นตอนขอจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรม และในขั้นตอนการจัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อม นอกจากนั้นการพัฒนาพื้นที่เพื่อรองรับอุตสาหกรรมจะต้องดำเนินการตามกฎหมายอื่นๆ อย่างเคร่งครัด เช่น กฎหมายว่าด้วยการขุดดินและถมดิน กฎหมาย ว่าด้วยการควบคุมอาคาร กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข กฎหมายว่าด้วยโรงงาน กฎหมายว่าด้วยการจัดสรร ซึ่งถือว่าเป็นการตรวจสอบการดำเนินงานไม่ให้มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างรอบด้าน

๓.๒ ขอให้กำหนดพื้นที่บริเวณรอยต่อจังหวัดฉะเชิงเทรา และจังหวัดชลบุรี บริเวณนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ ชลบุรี (โครงการ ๒) ซึ่งถูกกำหนดเป็นเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ เป็นที่ดินประเภทส่งเสริมเกษตรกรรม นั้น ขอเรียนว่า การกำหนดนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ ชลบุรี (โครงการ ๒) เป็นเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ ได้มีการพิจารณาก่อนที่จะมีการดำเนินการจัดทำแผนผังการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และได้รับการประกาศเป็นเขตนิคมอุตสาหกรรมแล้วตั้งแต่วันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๓ พื้นที่ ประมาณ ๘,๐๐๐ ไร่ ทั้งนี้ ก่อนที่คณะกรรมการ กนอ. จะอนุมัติให้เป็นนิคมฯ โครงการฯ ได้ผ่านขั้นตอนการรับฟังความคิดเห็นจากชุมชน มีหนังสือยินยอมจากประชาชนและผู้นำท้องถิ่นให้สามารถจัดตั้งนิคมฯ แล้ว อีกทั้งการออกแบบ โครงการฯ ได้คำนึงถึงมาตรการป้องกันผลกระทบสิ่งแวดล้อม

ซึ่งกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดชลบุรี พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้กำหนดบริเวณพื้นที่โครงการฯ เป็นที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรม (สีเขียว) ทั้งนี้ ขั้นตอนการพัฒนา นิคมอุตสาหกรรม จะต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับกฎหมายอื่นอย่างเคร่งครัด ปัจจุบันโครงการฯ อยู่ระหว่างการจัดทำรายงาน EIA อีกครั้ง โดยจะต้องมีกระบวนการรับฟังความคิดเห็น ตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) กำหนด อีกทั้ง กรมฯ ได้ให้ความสำคัญในเรื่องการบรรเทาและแก้ไขอุทกภัยในพื้นที่ดังกล่าว จึงเสนอแนะปรับเป็นให้นิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ ชลบุรี (โครงการ ๒) และเขตส่งเสริมฯ จะต้องดำเนินการให้มีการจัดเก็บแหล่งน้ำสำรองในพื้นที่โครงการเพื่อใช้เป็นแหล่งน้ำสำรอง และเป็นการชะลอน้ำหลากจากพื้นที่ด้านเหนือ รวมทั้งกำหนดมาตรการรักษาสภาพการระบายน้ำคลอง/ลำน้ำสายหลัก ช่วงที่ผ่านพื้นที่โครงการ ก่อนระบายลงพื้นที่ท้ายน้ำ และแม่น้ำบางปะกงต่อไป

๓.๓ พื้นที่บริเวณต้นน้ำคลองระบม ตำบลเขาหินซ้อน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่กำหนดให้เป็นที่ดินประเภทพัฒนาอุตสาหกรรม ขอให้กำหนดเป็นที่ดินประเภทเกษตรกรรมและชุมชนชนบท นั้น บริเวณดังกล่าว ได้มีการกำหนดเป็นที่ดินประเภทพัฒนาอุตสาหกรรม (สีม่วงอ่อนมีจุดสีขาว) จำนวน ๒ บริเวณ ได้แก่ สวนอุตสาหกรรม ๓๐๔ และพื้นที่โรงงานใกล้เคียง และบริษัท อิมเพรส เอทานอล เนื่องจากอยู่ใกล้เส้นทางขนส่งสายหลัก (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๓๑ และทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๐๔) ที่เชื่อมต่อจังหวัดฉะเชิงเทรายัง จังหวัดปราจีนบุรี และได้มีการประกอบกิจการด้านอุตสาหกรรมก่อนที่จะมีการจัดทำแผนผังการใช้ประโยชน์ในที่ดิน ทั้งนี้ ในการพิจารณาพื้นที่ตั้งอุตสาหกรรมดังกล่าวได้กำหนดให้อยู่ห่างจากเขตพื้นที่ป่าไม้และแหล่งน้ำไม่น้อยกว่า ๑ กิโลเมตร และได้กำหนดที่ดินประเภทที่โล่งเพื่อการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ไม่น้อยกว่า ๕๐๐ เมตร โดยในข้อกำหนดห้ามโรงงานทุกประเภท ยกเว้นโรงงานที่ไม่ได้เป็นการผลิต

๓.๔ ขอให้กำหนดพื้นที่ริมแม่น้ำนครนายก บริเวณโยธะกา อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่ไม่ถูกกำหนดประเภทที่ดิน (สีขาว) เป็นที่ดินประเภทอนุรักษ์นิเวศบริเวณริมแม่น้ำบางปะกง และบริเวณถัดเข้ามาเป็นที่ดินประเภทส่งเสริมเกษตรกรรม นั้น ขอเรียนว่า ร่างแผนผังการใช้ประโยชน์ในที่ดิน ได้กำหนดให้พื้นที่บริเวณริมแม่น้ำนครนายก และแม่น้ำบางปะกงเป็นที่ดินประเภทที่โล่งเพื่อการรักษาคุณภาพแวดล้อม และกำหนดพื้นที่บริเวณถัดเข้ามาเป็นที่ดินประเภทส่งเสริมเกษตรกรรมแล้ว แต่ทั้งนี้ บริเวณโยธะกาซึ่งเป็นพื้นที่ที่อยู่ในการดูแลรับผิดชอบของกองทัพเรือ เป็นพื้นที่สงวนไว้เพื่อใช้ประโยชน์ในราชการทหาร จะได้รับการยกเว้นการใช้บังคับผังเมืองรวม ซึ่งเป็นข้อตกลงของกรมโยธาธิการและผังเมือง และกระทรวงกลาโหม

๓.๕ พื้นที่นอกเขตชลประทานใกล้แม่น้ำบางปะกง บริเวณอำเภอคลองเขื่อน จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่ถูกกำหนดเป็นที่ดินประเภทเกษตรกรรมและชุมชนชนบท ขอให้กำหนดเป็นที่ดินประเภทส่งเสริมเกษตรกรรม นั้น ขอเรียนว่า ร่างแผนผังการใช้ประโยชน์ในที่ดิน ได้กำหนดให้พื้นที่บริเวณดังกล่าว ให้เป็นที่ดินประเภทส่งเสริมเกษตรกรรมแล้ว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาพื้นที่เกษตรกรรมที่เป็นแหล่งอาหารของพื้นที่ ส่งเสริมเศรษฐกิจ การเกษตร และสงวนรักษาสภาพทางธรรมชาติ

๓.๖ โครงการพัฒนาสถานีขนส่งสินค้าคอนเทนเนอร์รองรับ EEC ที่ศึกษาโดยสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) นั้น ขอให้ใช้ประโยชน์โครงสร้างพื้นฐานที่มีอยู่ให้มีประสิทธิภาพสูงสุดก่อน และหากจำเป็นขอให้ศึกษาใหม่ในพื้นที่ที่เหมาะสม นั้น ขอเรียนว่า โครงการดังกล่าวยังเป็นผลการศึกษาเบื้องต้นของ สนข. เท่านั้น ซึ่งกรมฯ ไม่ได้กำหนดโครงการ ICD ลงในร่างแผนผังการใช้ประโยชน์ในที่ดิน และแผนผังระบบสาธารณูปโภคแต่อย่างใด

๓.๗ ขอให้มีบัญชีท้ายกำหนดประเภทโรงงานที่ให้ทำได้ หรือเป็นข้อกำหนดที่เขียนไว้ชัดเจน สำหรับที่ดินประเภทเกษตรกรรมและชุมชนชนบท (ชบ.) และที่ดินประเภทเขตส่งเสริมเกษตรกรรม (สก.) นั้น ขอเรียนว่า ที่ดินประเภทชุมชนชนบท (ชบ.) ได้กำหนดห้ามการประกอบอุตสาหกรรม ตามประกาศ กระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง โครงการหรือกิจกรรมเกี่ยวกับอุตสาหกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชน อย่างรุนแรง ทั้งด้านคุณภาพ สิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๒ และห้ามการจัดสรรที่ดินเพื่อประกอบอุตสาหกรรม สำหรับที่ดินประเภทเขตส่งเสริมเกษตรกรรม (สก.) ได้กำหนดให้ประกอบกิจการอุตสาหกรรมได้ เฉพาะโรงงานตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดประเภทและชนิดของโรงงานอุตสาหกรรมที่ใช้วัตถุดิบจากผลิตผลการเกษตร ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๔๐ และโรงงานที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับอุตสาหกรรมบริการที่ไม่ใช่โรงงานลำดับที่ ๑๐๖

และต้องห่างจากแม่น้ำ คลอง ไม่น้อยกว่า ๕๐ เมตร ทั้งนี้ การจัดทำแผนผังการใช้ประโยชน์ในที่ดิน ให้ความสำคัญกับการพัฒนาควบคู่กับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีการกำหนดข้อให้ และข้อห้ามที่ชัดเจน และสอดคล้องกับหลักวิชาการของผังเมือง และเหมาะสมกับสภาพและศักยภาพของพื้นที่

๓.๘ ขอให้มีข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินเกี่ยวกับที่ว่างของแปลงที่ดินที่ขออนุญาต ในการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการอื่น ในที่ดินประเภทเกษตรกรรมและชุมชนชนบท (ชบ.) ที่ดินประเภท เขตส่งเสริม เกษตรกรรม (สก.) นั้น ขอเรียนว่า เนื่องจากพื้นที่อื้อซีเป็นพื้นที่ขนาดใหญ่ ซึ่งรวมพื้นที่ของ ๓ จังหวัด (ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง) การกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินแต่ละประเภทจะครอบคลุมพื้นที่ขนาดใหญ่ และมีกิจกรรมที่หลากหลายในแต่ละพื้นที่ ซึ่งการกำหนดที่ว่างของแปลงที่ดินแต่ละกิจกรรมจะมีความแตกต่างกัน ทั้งนี้ การก่อสร้างอาคารประเภทต่างๆ ในกฎหมายควบคุมอาคารจะมีการกำหนดที่ว่างของอาคาร แต่ละประเภทใน เบื้องต้นแล้ว ซึ่งกรมฯ จะได้นำไปจัดทำผังเมืองรวมในระดับจังหวัดและอำเภอต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนวัช สุวรรณเดช)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง

สำนักผังประเทศและผังภาค
กลุ่มงานผังนโยบายระดับภาค ๒
โทร. ๐ ๒๒๐๑ ๘๓๒๑
โทรสาร ๐ ๒๒๔๕ ๗๙๘๗